

N:o 3.

Ank. till Riksd. Kansli den 6 Febr. 1884, kl. 12 midd.

Utlåtande, angående Riksgäldskontorets förvaltning under den tid, som förflutit sedan början af 1883 års riksdag.

(R. A.)

Sedan Stats-Utskottet tagit kännedom om den af Riksdagens år 1883 församlade revisorer afgifna berättelse om granskningen af Riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning, hvilken berättelse till Utskottet remitterats och bland Kamrarnes ledamöter i tryck utdelats, samt genomläst de protokoll, hvilka blifvit hos fullmäktige i Riksgäldskontoret förda efter den 9 Augusti 1883, med hvilken dag revisorernes protokollsgranskning slutade, till och med den 22 Januari 1884, å hvilken dag fullmäktiges berättelse till innevarande års Riksdag blifvit afgifven, får Utskottet nu meddela yttrande öfver hvad revisorerne i sin berättelse i ett eller annat hänseende anført samt hvad i öfrigt, vid berörda, af Utskottet verkställda, granskning förekommit.

1:o.

Angående skilnaden mellan statens utgifter för jernvägslån och statens inkomster dels af behållna trafikmedel, dels af enskilda jernvägsaktiebolags annuitetsliqvider.

I ofvan angifna afseende hafva dels 1882 års revisorer å sid. 37 och 38 af sin berättelse, dels sistlidna års Riksdags Stats-Utskott i sitt Utlåtande N:o 3 lemnat uppgifter för åren 1877—1882. Till fullföljande *Bih. till Riksd. Prot. 1884. 4 Saml. 1 Afd. 3 Häft.*

här af för det senast tilländagångna året 1883 får Utskottet meddela följande siffror:

utbetald ränta å de fonderade statslånen *)	kronor	9,199,726:	34
levererad behållning af trafikinkomsten å			
statens jernvägar.....	kronor	7,300,000:	—
å lånen till enskilda			
jernvägar inbetald ränta ...	„	1,431,644:	23
	„	8,731,644:	23
ränteskilnad, som måst af andra statsmedel			
gäldas.....	kronor	468,082:	11
kapitalafbetalning å de fonderade statslånen	kronor	1,817,452:	45
kapitalinbetalning å lånen till enskilda jern-			
vägar.....	„	640,444:	45
Skilnad, som af andra statsmedel guldits..	kronor	1,177,008:	—

Härvid är dock, beträffande ofvanberörda *ränteskilnad*, att märka, att å vissa lån till enskilda jernvägsanläggningar för år 1883 upplupit ränta, med hvars erläggande anstånd af Riksdagen medgifvits, men hvilken räntefordran i verkligheten utgör ett Riksgäldskontorets under året uppkomna tillgodohafvande hos enskilda jernvägar.

I fråga åter om jernförelsen mellan de två *kapital*beloppen torde böra erinras, att den angifna skilnaden mellan dem, 1,177,008 kronor, utgör en verklig kapitalbildning, hvilken rätteligen bör ökas med den under året verkställda kapitalisering af trafikmedel. I sådant hänseende utvisar den summariska redovisningen öfver resultatet af statens jernvägstrafik år 1883, att materialförslaget under året ökats med 460,451 kronor 45 öre.

2:o.

Angående beviljade lån ur 1881 års anslag till låneunderstöd för enskilda jernvägar.

(Rev.-ber. sid. 49—58).

Om fördelningen af nämnda anslag hafva revisorerne i sin berättelse hos Riksdagen gjort anmälan; och får Utskottet i enahanda afseende meddela följande sammanställning, utvisande så väl det ur nämnda anslagsfond åt hvarje särskildt jernvägsaktiebolag anvisade

*) I denna post är ej inbegripen ränta å de för jernvägshypoteksfondens räkning använda obligationer af 1875 och 1878 års lån, hvilken ränta af nämnda fond Riksgäldskontoret godtgöres.

låneunderstöd som ock kostnaden för vederbörande bolags jernvägsanläggning, sådan denna kostnad, efter behörig granskning af det upprättade kostnadsförslaget, af Kongl. Maj:t lagts till grund vid låneunderstödet bestämmande:

	Beräknad kostnad.	Beviljadt lån.
Lenna—Norrtelje jernvägsaktiebolag	kr. 1,586,000: —	750,000: —
Siljans	” 2,054,000: —	950,000: —
Skåne—Hallands	” 4,797,500: —	1,500,000: —
Hvetlanda—Säfsjö	” 631,000: —	300,000: —
Finspong—Norsholms	” 1,131,000: —	500,000: —
Stockholm—Rimbo	” 1,754,000: —	500,000: —
Kinds härads	” (för delen	
Borås—Svenljunga)	” 1,709,500: —	500,000. —
Summa kronor	13,663,000: —	5,000,000: —

3:o.

Angående Dalstlands kanalaktiebolag.

Då revisorernes berättelse afgafs, voro, såsom å sid. 82 och 83 af densamma uppgifves, å det ofvannämnda bolag beviljade lån till segelleds öppnande från Hattefura vid Venern till sjön Stora Lee oguldna 18,934 kronor 5 öre af 1880 års annuitet samt annuiteterna för 1881 och 1882, tillhoppa utgörande 80,000 kronor.

Häraf hafva den 27 December 1883 inbetalts återstoden af 1880 års annuitet 18,934 kronor 5 öre samt 5,993 kronor 95 öre i afräkning å 1881 års annuitet, så att för det närvarande äro oguldna följande förfallna belopp, nemligen 34,006 kronor 5 öre af 1881 års annuitet, äfvensom 1882 och 1883 års annuiteter å 40,000 kronor hvardera.

4:o.

Angående Kinda kanals aktiebolag.

Sedan revisorerne afgåfvo sin berättelse, hafva å ofvannämnda bolags skuld till Riksgäldskontoret (ber. sid. 82—85) den 29 December 1883 erlagts återstoden 10,409 kronor 20 öre af 1880 års annuitet samt 704 kronor 40 öre i afräkning å 1881 års annuitet; i följd hvaraf 21,170 kronor 60 öre af sistnämnda annuitet samt 1882 och 1883 års annuiteter å 21,875 kronor hvardera för närvarande äro oguldna.

5:o

Angående Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernvägsaktiebolag.

Af revisorernes berättelse (sid. 138) inhentas, att å det nämnda bolag beviljade statslån annuiteten för år 1882, utgörande 162,000 kronor, blifvit till Riksgäldskontoret erlagd.

Härefter hafva den 31 December 1883 å annuiteten för sistnämnda år afbetalts 80,000 kronor; och äro således 82,000 kronor af samma annuitet ännu oguldna.

6:o.

Angående Bergslagernas jernvägsaktiebolag.

Revisorerne meddela å sid. 152 och 153 af sin berättelse, att af de Bergslagernas jernvägsaktiebolags 5 procent-obligationer å 6,753,000 kronor, hvilka enligt 1878 års Riksdags beslut till en kurs af nittio procent för statsverkets räkning inköptes, obligationer å tillhopa 189,900 kronor under åren 1879—1882 utlottats och med sitt nominella belopp af bolaget infriats, samt att den halfårsränta, som den 15 Juli 1881 å ifrågavarande obligationer förfallit, blifvit i April och September månader år 1883 gulden.

Sedermera hafva ytterligare obligationer å 114,300 kronor utlottats och den 15 sistlidne Januari med hela nominella beloppet inlösts; hvaremot ränta å de af staten inköpta obligationer, så väl de icke utlottade som de utlottade och inlösta, fortfarande är ogulden för tiden från den 15 Juli 1881. Denna ränta, som den 15 Januari och 15 Juli 1882, den 15 Januari och 15 Juli 1883 och den 15 Januari 1884 förfallit, utgöra, för tiden till sistnämnda dag, sammanlagdt 827,932 kronor 48 öre.

7:o.

Angående Varberg—Borås jernvägsaktiebolag.

(Rev.-ber. sid. 162—165.)

Ett vid 1883 års slut förfallet räntebelopp 42,361 kronor 11 öre å nämnda bolags skuld till Riksgäldskontoret är, enligt hvad Utskottet inhemtat, ännu ej guldnet.

8:o.

Hvad Revisorerne i öfrigt i sin berättelse om granskningen af Riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning anført och framstält har Utskottet funnit ej böra föranleda någon Utskottets anmälan eller hemställan.

9:o.

Angående ansvarsfrihet för Riksgäldskontorets styrelse.

Då Utskottet vid den nu verkställda granskning af Riksgäldskontorets styrelse och förvaltning funnit fullmäktige i nämnda kontor hafva med nit och omsorg uppfyllt sitt viktiga och ansvarsfulla kall, tillstyrker Utskottet,

att fullmäktige må tillerkännas full ansvarsfrihet för alla beslut och åtgärder, som finnas antecknade uti deras protokoll från den 22 Januari 1883 till och med den 22 Januari 1884.

Stockholm den 6 Februari 1884.

På Stats-Utskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.
